

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hónap 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő

Koncz Ákos.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetéseik a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vételnek tel

Egyes szám 4 kr.

Az ellenzék politikája.

Irta: C. Aur. Philopatris.

„Ne, pueri, ne tanta animis, assuscita bella,
Neu patriae validas in viscera vertite vires.”

Debreczen febr. 22.

A függetlenségi árnyalatok 30 év óta az 1867-ben elfogadott közjogi alap ellen való harcot s az ország függetlenségét mindenben — az uralkodó személyén kívül — szeretik tősgyökeres magyar politikának feltüntetni. Talán nem utolsó okból azért, mert a szinmagyarság területén torozzák hiveiket. A mi azonban távolról sem lehet elégséges jogczim. Sőt kiinduló pontnak is elég gyöngye hivatkozás. Mi inkább azt kérdezzük: A függetlenségek táborában volt és van-e a magyar politikai élet színe-java? Itt található-e fel a politikai éleslátás? A történet és helyzet igazolta felfogás? Harminczéves szereplésükkel ezt éppen nem igazolták. S bár a multban nem kicsinyelhető számarányban vettek részt a parlamentben, szereplésük és szervezetük olyan volt, hogy inkább az egyenlenség, a tehetetlenség s kínos vergődés tüneteit mutatták lépten-nyomon, a helyett, hogy az erő, a tiszta látás s mély politikai felfogásuk. Pl. egy Mocsáry Lajosé. Önálló lényegyet nem tudtak ölteni s inkább névből táplálkoztak. — A kiegyezést nemzeti temetkezésnek bélyegezték 1867-ben s gyászünneppel ülték meg. Szerintük Deák és társai gyáván és csufosan elárulták a hazát, hogy a régi katasztrófák számát egy újabb kapitulációval növeljék. A daczos kurucz szerepét vitték a meg-

hunyászokdó kiegyezőkkel, a labanczokkal szemben. S ezt oly elítélőleg, oly pátoszszal, hogy éppen nem csoda, ha a tájékozatlanok — ezeknek pedig légió a száma mindig — nekik adtak igazat és hazafias aggodó felfogásuk, mint gyöngéket, táborukba sodorta. Szerintem tehát eddig inkább a gyöngéken uralkodtak, kikben nem volt elég szellemi erő, iskolázottság és tájékozódás, hogy az akkor adott helyzetet fejleményeit a mi keretünk és környezetünkben helyesen elbírálni tudták volna. És ettől eltekintve — azt kérдем: ugyan kit ne vonzana oly eszményi, oly fényes délibábos kilátás és cél, minőt ők festettek maguk és mások elé? De ily cél és vállalkozás csak akkor lett volna igazolt, ha aztán ez a helyzetünknek s a legjelenebb jelennek meg is felelt volna! Nekem azonban ugy tetszik — s mindig ezt a hatást éreztem ki politikájukból — hogy e párt politikusai nem bírtak az igaz politikusok kettős Jánusz-arczával, mely egyszerre és biztosan néz bíráló tekintettel, haragtalanul, de éles kémléléssel multa és jövődöre. Csak fél Jánusz-arcot mutattak, mely egyoldaluan a multa s itt is csak egy multa szegezte szeméit. És ez egyoldalúság tette őket oly merevvé, mintha petrifikálva lettek volna politikájukkal egyetemben. De a körültekintő, bölcs és minden helyzettel s fordulattal számolni köteles politika ily petrifikációt nem ismer és nem tűr.

A független-pártiak csupán a magyarországra támaszkodva, csak ennek lényéből

indulnak ki, s nem számolnak itéletük s következtetéseikben komolyan nemzetiségi nagy tömegeinkkel, melyek az állami élet erősebb lüktetését természetesen gyöngítik s a kormányzást nehezítik. Ennek súlyát és hatásait soha igazságos itélettel mérlegre nem tették. Ha Magyarország függetlenségére, magára az országra és nemzetre nézve helyes és üdvös politikát akarnak inaugurálni és követni a nagy jövőjü ezeréves Magyarország javára, nem Debreczenbe, Czeplétre, Hajdu-Böszörménybe stb., de csak nem is Budapestre kell ellátogatniok politikai nagy agitációk- és akciókra, hanem járják be sűrűn bölcs hazafias lélekkel minden évben Fogarast, Nagy-Szebent, Brádot, Balázsfalvát, Beszterczét, Orsovát, Karlóczát, Karánsebest, Ujvidéket, Nagy-Rőczét, Turócz-Szt.-Mártont, Árvát stb. Itt biztosítsák először a magyar függetlenség védővárait. Ezen vidékek szemüvegén kell vizsgálniok a magyarországi állapotokat, mérlegelniök és bírálniok a magyar nemzet és társadalom jelen erejét, függetlenségének s e czimen önálló szereplésének összes esélyeit. Ama vidékeken szerzett tapasztalataink majd meggyőznek róla, vajjon az a függetlenség, melyet ők zászlajukra irtak, teszi e ki azt az elsőrendű, égető szükségét, melyet Magyarországnak minden másnak háttérbe szorításával, egyelőre ki kell elégiteni? Ellenkezőleg itélt 30 év óta a nemzet tulnyomó többsége s köztük legjelesebbeink, kiknek hazafiságához semmi kétség nem fér, magas eszmélődése és

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Keress az asszonyt . . .

Irta: Sz. Buday Etel.

Mint szél szárnyain száll a vihar, úgy rohant a hír háztól-házhoz ott abban a kis városkában, hol Hada Miklós, a legjobb barátját, Maklary Tituszt, párbajban megölte. És nem is olyan könnyedén sebezte meg mint ahogy a mostani párbajoknál szokás, hogy beérik egy kevés bőrhorzsolással is; hanem élet veszélyesen sértette meg. Ez a szokatlan eset, az egész város népét kihozta sodrából. Az intelligencia, egymáshoz futkosva másról sem beszélt, mint annak adva kifejezést, hogy ilyen régi két jó barát ugyan min tudtak annyira össze veszni, hogy egymás élete ellen törtek.

Mindenki kutatott, kíváncsiskodott. És nem tudtak mi bizonyosra sem jutni. Reggel történt a párbaj s délután nem tudott még senkisé sem valami elfogadható okot felhozni, mi az affairt előidézhette volna. Így az emberek, kérdőjelé válna néztek egymásra és e szokásos mondatot hangoztatták „Keress az asszonyt!” azt hiték, hogy e irondattal, legkönynyebben oldják meg a rejtély nyitját.

Így aztán szájról-szájra kelt „Keress az asszonyt!” Csak hogy még azt is nehéz volt ám megkeresni. Nem is találtak reá s így,

azután inkább boszankodtak, a minden áron tudni akarók.

— Meghalt? „Sulyos a sebe?” kérdezték egymástól hamisan az emberek.

— Vajon kiért vagy miért párbajoztak? Talán bizony a patikusék Ninájáért? hisz oda jártak mind a ketten a legtöbbet . . . No azért ugyan kár volt vért ontani — suttogták a lányok össze bujva, még a mamák megesküdték, hogy kifogják még is tudni, a párbajnak az igaz okát.

Ha két ifju össze jött az utcán, biztosra lehetett venni, — hogy így szólnak egymáshoz:

— Tőle jössz? . . . Én is hozzá igyekszem . . .

— Hozzá sietsz? Éppen tőle jövök . . .

— Hogy van? Megmarad?

— Még nem lehet tudni semmi bizonyost . . .

— Sanyi hé! állj meg egy szóra! — kiáltá egy szőke ifju, az utca tul oldalán haladó ifjura.

— Mi a hír? — kérdezte mohón, midőn beérte a barátját.

— Bizony nem valami megnyugtató. A golyót nem tudták eltávolítani.

— Ugyan mi Isten csodája vitte ezeket a jó barátokat a párbajra? Te régi barátja vagy Titusznak, csak tudsz valami bizonyost? . . .

— Nem tudok én pajtás semmit sem . . . De ha tudnék is valamit, nem mondanám el senkinek.

— Szép, szép tőled a kitarító hűség . . . Nem is tehetsz másként, mint jó barát; de azért még is tehetnél kivételt ember és ember között . . . nékem elmondhatnál egyet mást . . . úgy is tudom, hogy mindent tudsz. Azt mondják az emberek „Keress az asszonyt!” . . . Én is azt hiszem, hogy igazok van . . . És te, mit hiszel? . . .

— Semmit barátom, a mi nem reám tartozik s neked is tanácsolom, ne gondoldj a más dolgával . . . Szervusz!

— Szervusz! — köszöntötték egymást s egyik jobbra a másik balra ment; de a csodásabbnál csodásabb hírek száz felé kavargtak, miket a párbaj okául gyártották.

A kis város egyszerű házainak, ajtajai, ablakai, mind tárva, nyitva voltak, talán azért, hogy jobban bebocsáthassák falaik közé, az első tavaszi napnak a melegét; vagy azért, hogy mihamarább eljuttathassák a bent lakók füleibe. a szárnyra kelt ujhírt; mely minden perczen más meg más átalakításon ment keresztül.

Csak az egyik utcában, egy földszinti nagy háznak voltak az ablakai, ajtajai elzárva a tavaszi napsugarak bebocsátása elől; mintha már ezzel is védekezni akartak volna a bent lakói, ugy a napsugár ellen, mint a beférkőzhető hír ellen, melyeknek befogadására nem vágytak.

Jaj de a hír az oly portéka, mely a ruhák ránczaiba elbujva, vagy a kulcs jukakon átsuszva is bejutnak oda, ahová akarnak. Így aban a jól elzárt házban is eljutottak s csak

fölénye, pedig lenyomja az ellenző párt mérlegét mind mai napig. S itt meg nem állhatom, hogy meg ne bélyegezzem azt az egyoldalúságot vagy önhittséget, melyel a „hazafiságot“ ők, a kisebbség, minden jogosultság nélkül expropriálták maguknak s oly olcsó szerrel dobták meg a felettük szellemi fölényben állókat a hazafiatlanság vagy hazaárulás sarával, az igazság és erő más fegyverekhez nyúl, kivált ha a tiszta hazafiság szent tüze hevíti a sziveket, aczélozza az elméket.

A nemzet haladása 30 év óta mint mindenkit, őket is meglepte s nagyban lefegyverezte. Annál is inkább meglepő e haladás, mert a feltámasztott új állam egy elmaradt, szegényes nemzetre támaszkodott, melynek nem volt sem készütsége, sem ereje a nagy munkát: az új állami élet funkcióit szervezni és tovább fejteni. Ennek ellenére mily óriási különbség 1867 és 1896 között! Mily roppant nagy haladás! S hogy még többre is nem haladtunk, az önbírálat köteletségénél fogva, s meghajolva a nemzet többsége előtt, ki kell venni e sportnak is a maga részét az államgépezet működését gátló, gyakran a legjobb honfiakat elidegenítő, rejtőnemes parlamenti szereplésével és szóradatával.

S amit ők nem vesznek észre, azt a legerősebb s legtisztább fők bizton előre látják, hogy a magyar állam a belső alkotás és szervezés bölcs munkájával ugyanis oda fog jutni, hogy majdan saját akarátának ura lesz minden irányban, annál is inkább, mert a 67-es kiegyezésben a nemzet nem adott fel semmit, mire jövő ereje képesíti és mire jövő nagyságának szükség van, hanem csak természetesen ott vette fel a munkát, hol az századok folyásában nemzeti és állami életünk hátrányára megszakadt. Tény és valóság, hogy a 67-iki kiegyezés, éppen e kiegyezés, roppant sokat lendített a nemzet sorsán s az örendelkezés hatalmas emeltyűivel oly haladást tett lehetővé, melylyel közeli századok együttes eredményei sem érnek fel s melyet, ha a kiegyezés létre nem jön, távolról sem közelíthettünk volna meg, hanem békóinkban lenyűgözve, tehetetlenül

oly jól tudtak róla a konyhában, mint a parketes szobákban. hol a ház urnője magányosan időzött az egyik kis szobában, az ő kedvenc helyén meghuzodva, a fehér brokat rózsás couseus ön.

Felhuzott lábakkal ült, kezeivel átkulcsolva térdeit és meredt szemekkel, mintegy öntudat nélkül bámult a sommiségbe. Bájosa arca sápadt volt, csak szemei égtek, lázas fényben s a benső gyötrelmetől, egymáshoz szorított ajkai közt, fogai össze verődtek. — Derült szép homlokához, hozzá tapadtak fekete hajfürtjei, a verejtéktől. Tágra nyílt nagy szemek, gyorsan lehunyta, mintha rém látvány elől védekezett volna, mely beakart lelkebe férközni borzalmával.

Mozdulatlan esendben maradt. És a kandalló előtt, vaddisznó bőven heverő vadász kutya, aggódó figyelemmel tekintett okos szemével urnőjére. Szűkülve, vonyitva ment aszsonyához s hideg órával, meg-meg bögdöste kezeit; mintegy azt mutatva „itt vagyok, itt melletted, nem vagy egyedül.“

A szép asszony felcsodva elmerültségéből, magához szorította a hü állapot fejét s ráborulva, keserves sirásba tört ki.

Az elborult ég is azért önti könyeit, hogy könnyítsen terhén s azután derűs égboltot mutathasson, így a szép asszony is, könnyekkel könnyített keservén, hogy ő is derűt színlhessen, mikor elérkezik az ideje, hogy színlhenni kell a nyugalmat, mi távol állt tőle.

vergődöttünk volna éppen azon nagyon fontos időben, mely csodásan fellendült, lázas tevékenységben tartotta a haladásra fogékony nagy nemzeteket s a fejlődés kapuit minden irányban megnyitotta. Mi éppen ezen rendkívül nagy jelentőségű időszakban tétlenségre lettünk volna kárhoztatva, vagy legalább nem lettünk volna képesek erőnkkel minden téren szabadon kifejtetni. Az 1867-iki kiegyezés tehát bölcs cselekedet volt és áldásos a hazára; átkosnak, mint az ellenzék jellemzé, semmi czímen sem mondható. Mert egy bölcs nemzetnek s bölcs államférfiainak első feladata: erőt gyűjteni nagy jövője előkészítésére.

Az egri érsek a hazaszeretetről. Samassa József egri érsek a minap bocsátotta ki pászlevelét. A pásztorlevélben legérdekesebb az a rész, a mely a hazafiságról szól, s így hangzik:

A mai korszellem szelvényében hangoztatott jelszavai között alig van felkapottabb, alig megvesztegetőbb, mint: a hazafiság.

A hazafiságot minden művelt nemzet magas becsben tartotta, dicsőítve ünnepelte mindenkor. De napjainkban oly jelentőségre emelkedett az, hogy a sokaság felfogása szerint nemcsak a legelső erény, de ugyszólván mindannyianak összefoglalata! noha gyakran hamis fogalmak által annyira elhomályosul, hogy megszűnik lenni igazi erény s a legveszedelmesebb tévedések egyikévé fajul. Ki is tagadhatná, hogy a leggonoszabb indulatok, nyílt igaztalanságok, a féktelen uralmi vágy, a korlátlan hatalmi versengés, a jogszolgáltatás hűtlen kezelése, a törvények csalárd kijátszása, gyűlöletes pártoskodás, a szabadságnak, a jogegyenlőségnek önérdék-szülte elnyomása, sőt a legkülönbélebb kegyetlenkedések nem egyszer a hafiság tetszetős czímével álcázva pusztítják a társadalom alaperőségeit? Am a visszaélések daczára is, — melyektől a legszentebb ügy sincs megóva, — a hazaszeretet kétségkívül mégis a legfőbb, az igaz férfinak egyik legszebb tulajdona. Ily férfi előtt nincs is fontosabb kötelesség, mint hogy mennél fényesebb s meggyőzőbb tanúságát s bizonyosságát adja hazafiságának.

Meggyőződése az, hogy a papot is szent hivatása hü betöltésére annál fokozottabb buzgalom lelkesíti, mennél inkább áthatja a tudat, hogy ez által egyszersmind honszerete-

Nyugodtságot parancsolva felzaklatot idegeinek, remegő ajkainak, ijedtséget kifejező arczának felszarítá könyvtől nyirkos szeméit s mesterséges mosolyt erőltetve ajkaira, a közeli varrósasztal mellett foglalt helyet.

Akarat erejével, megszilárdította remegő ujjait és szorgalmasan varrva találta férje, midőn haza került az alkonyat szürke óráiban.

— Ejnye édesem; — szölt a férj — hogy rontod avval az ostoba himzéssel szemeidet.

Még mélyebben rá hajolva munkájára a szép asszony, még gyorsabban öltögetett, a nélkül hogy egy szót is szólott volna, míg a fürge kis férj, ide—tova forgolódva, pergő nyelvel kezdett beszélni:

— Hál'Istennek! Nincsenek már baj. Kivették már a golyót szegény Titusznak a melléből. . . .

Gyöngé sóhaj lebbent el az asszony ajkáról, oly halk mint egy szellő fuvalatt s várt tovább, talán azt se látva hogy hová ölt és az alá tűnő nap utolsó sugara, vékony sávba húzódott el, feje felett,

— Azt mondják az orvosok, mihamarább felgyógyul. Semmi nemesebb része nem lett megsérítve így biztos a gyógyulásra.

A szép asszony kezéből, kihult a tü, az arczán meg végig peregték a könnyek, melyeket az alkonyat homálya, szerencsésen elrejtett a férj elől.

„Keress az asszonyt!“

téről tesz mindennél fényesebb bizonyosságot. És meggyőződése, hogy hazája iránti kötelességét az a pap rójjá le igazán, ki papi és lekipásztori hivatásának mindenben lelkiismeretesen megfelel; hogy állásunkhoz ez a legméltóbb, a hazafiságnak ez a legfőbb, a legfőbb megnyilatkozása.

Uj közigazgatási bíró. A király, — mint a hivatalos lap közli — a közigazgatási bírósághoz ítélőbíróvá Hegedűs Ferencz pénzügyminiszteri osztálytanácsost ki-nevezte.

Szathmármegye főispánja. Mint megbízható forrásból értesülünk, báró Roszner Ervin máramarosmegyei főispánt már legközelebb kinevezik Szathmármegye főispánjának, miután áthelyezését ő maga kérte a belügyminisztertől.

A szentesi mandátum. Szentesen az új képviselőválasztás, mint nekünk jelentik a jövő márczius hó-7-re tüzetett ki. Választási elnökül a központi választmány dr. Filó Tamás tisztügyész, helyettes-elnökül s egyúttal a második szavazatszedő bizottság elnökül Pintér Gyulát választotta meg. Jelöltek a Kossuth-párt részéről Urai Imre, a függetlenségi és 48-as anyapárt részéről Sima Ferencz.

Külföldi hírek.

(A remegő szultán) A szofták körében nagy az elkeseredés, mert a szultán a Rhamazán ünnepen ezuttal hajón ment Sztambulba a hagyományos szokástól eltérőleg. Tiltakoznak az eljárás ellen, mely vallásos érzületüket mélyen sérti és panaszt emeltek a sejkfőizlamnál is. — (Csehek a kiegyezés ellen.) Az ifju csehek választási proklamációja megjelent Eoben a leg-határozottabban kikelnek a Magyarországgal való gazdasági kiegyezés ellen és kijelentik, hogy inkább teljesen szakítanak Magyarországgal, mintsem oly kiegyezést fogadjanak el, a mely őket Magyarország javára teljesen tönkre tenné. A kiegyezéstől semmi esetre sem várhatják a helyzet javulását.

Az érdem jutalma.

Debreczen, febr. 22.

A Tisza-familia vagyomban, köztisztelőben gazdag, régi, híres familia. A szerep révén, amelyet Magyarország újabb történetében játszanak, régi nevük, családi összeköttetések és nagy vagyonuk jussán, már régen mágnásokká lettek nagyobb jussan, mint némely báró vagy gróf, aki beleszületett a méltóságba de munkásságával nem bizonyult érdemesnek a korára. Olyasforma család a Tiszáké, mint a milyennek Majláth György volt a feje, czimer nélküli grófok s hasonlatos mind a kettő a Rohanokhoz, akik, mert királyok nem lehettek, Rohanok maradtak.

Különböznek azonban a Tiszák többek közt a Rohanoktól abban is, hogy nincsen bennük semmi uri gög s bár volna némi jussuk arra, hogy éreztessék a szürke polgárral a maguk nagyságát, szürkébbek és polgárbak igyekeznek lenni, akár a mezőturi molnárnál is, aki pedig elég szürke. Elő jár ebben a generális, az a fekete szeműveges jólelkű öreg ur, aki majdnem bocsánatot kér a többi embertől, hogy úgy kiemelkedett közülük s valóságos típusa a jó képű, talpig becsületes, minden sziveségre kész bürgernek Tisza László, az öreg honvédek tutora. Demokraták tetőtől-talpig, amolyan lelki gazdagok, akik nem a pörge, kalapjukon az árvalányhajban hordják a demokrata voltukat s nem is tüntetnek vele, csak éppen hogy azok, mert az a vallásuk.

Valamieskét, egy halvány árnyalattal, elüt tőlük a harmadik testvér, Tisza Lajos, a

szegedi gróf. Demokrata ő is és igazán liberális ember, de mégis nem egészen az a zsáner, ami a testvérei. Különbösen is ő volt eddig a család grófja. Szeged rekonstruálása után emelte föl a király a magyar grófok sorába azért a nagy munkáért, amit az összeomlott város falai közt végzett, mint királyi biztos. Garszon ember s valószínűnek tartotta mindenki, hogy ha majdan egyszer, az Isten adja, hogy minél későbbben, elköltözik a másik világra, ahová minden czím és rang nélkül megy át az ember, öcseseire, az öreg generális fiaira. hagyja a méltóságát örökségképpen, a király engedelmével, mert a testamentumoknak ilyen passzusait szankcionálni kell a minden világi címek és rangok urának ie.

A hivatalos ujság tegnapi száma nagy meglepetést hozott, olyant, amire nem számított senki s amiről a Tisza család legbelsőbb barátai se tudtak tegnap reggelig semmit. A király előlegezte Tisza Istvánéknak a nagybátyjuk grófságát. Ez ujságolta el mindjárt legelől, első hasábján tetején a Budapesti Közlöny, melynek igen ritkán van módja a szenzációkban. A hivatalos lap közleménye ez:

Magyar minisztertanácsom előterjesztésére borosjenői és szegedi gróf Tisza Lajos belső titkos tanácsosom grófi rangját és a már birt „borosjenői“ nemesi előnév mellé „szegedi“ előnévét, valamint czimerét, unokaöcseseire, Tisza Istvánra, ifj. Tisza Kálmánra és Tisza Lajosra s ezek törvényes utódaira díjmentesen kiterjesztem, s egyszersmind az 1885: VII. t. cikk 2. §. c) pontja alapján, nevezetteknek és törvényes utódaiknak az örökös főrendiházi tagság jogát adományozom.

Kelt Bécsben, 189. évi február hó 16-dikán.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

A magyar irodalom kettős kistükré.

Irta: Kardos Albert főreáliskolai tanár.

Debreczen, febr. 22.

(Vége.)

De azért, hogy mindenütt szemünkbe tűnjenek a nemzeti vonások, a nemzedékről-nemzedékre örökösödő magyar hagyományok, hanem éppen ellenkezőleg, hadd lássuk, hogy irodalmunk sohasem szakad el a kulturának európai nagy áramlataitól. — Hadd lássuk, hogy első irodalmi termékeinket, melyeket csak a kodekszek tartottak fenn számunkra, éppen úgy — a keresztény vallásosság és a lovagság eszméi vezérlik, mint a középkorban Európa szerte: hadd lássuk, hogy renaissance szelleme Mátyás korában, csakugy végig fuvall hazánkban, mint a nyugati országokon; hadd lássuk, hogy a reformáció és ellenreformáció csak oly nagyszabású szellemi mozgalmakat, csak oly számos irodalmi termékeket hoznak létre nálunk is, mint a nyugati fejlettebb népeknél, hadd lássuk, hogy a mult századi felvilágosodás irodalma, a jelen század demokrata elvei, nemzeti és népi törekvései eljutottak hozzánk is és dus termékenységet fakasztottak irodalmunk minden terén. — Szóval európaiak voltunk mindenha, kivettük a magunk részét az európai érzés- és gondolat-áramlatokból Szent Istvántól kezdve mind e mai napig.

S most kérdjük, melyik tükörnek hígnünk, melyik mutatja igaz képünket? a Beöthyé-e, a mely szerint irodalmunk, sőt általában művelődésünk lelke a nemzeti érzés, a magyarság, vagy a Reidlé, a melynek értelmében Európa népeivel közös kulturális éghajlat alatt lakunk, írónk és irodalmi ter-

mékeink mindig érintkeztek az uralkodó európai irányokkal, az emberiség fejlődését szabályozó általános szellemi áramlatokkal?

Mondanunk sem kell, hogy mindkét tükörben magunkat látjuk s igazán látjuk. — Igaza van Beöthy-nek, midőn a nemzeti érzést, a magyarságot bizonyítja iradalmunk legállandóbb; legjellemzőbb vonásának, de igaza van Reidl-nek is midőn művelődésünknek minden korszakán észreveszi és velünk is észrevételezi az európai kultúra letörölhetetlen nyomait. A tükörből kivillanó két kép ellentétes, de nem ellenmondó. az egyik éppen oly realis fölvétel, mint a másik, csak a szempont különbözik. — A két kép igazságát még az az érdekes eltérés sem csökkenti, a mely a két szerző egyéniségét oly élesen elválasztja egymástól. — Mert kitarja élénk irodalmunk magyarságát, nemzeti érzéstől való áthatottságát. Ki más, mint Beöthy, egy régi, tösgyökeres magyar család sarja, a ki őseitől örökölte erős magyarságát nyelvben és érzésben, a kinek neveltetése, magaképzése, irodalmi pályája romlatlan magyar szellemű családi körben, a legnemzetibb irányú írók és költők közvetlen hatása alatt megy végbe és hatol a magasba. — Egy ilyen írónak, egy ilyen tudósnak a természeti rokonság, a lelki közösség ösztönével kellett kiéreznie és kifejtenie, hogy a magyar irodalomnak a nemzeti eszme az éltető lelke.

S viszont ki volna inkább hivatva irodalmunkon az európai arcvonásokat fölismerni mint Reidl, a ki félig-meddig maga is a nyugat gyermeke, a kinek vérebe és gondolkodásába bizonyára nem kevés idegen elem vegyült már csak születésénél. családi körülményeinél fogva is és a kit szemlélődő hajlama, általános szempontokra emelkedő filozóf természetű önkénytelenül is rávitt a könyvében fejtegetett eszmére.

Valóban hinnünk kell mindkét szerzőnek, mert mindkettő csak azt fedezte föl, azt bizonyította be, a minek meglátására legjobban ki volt fejlődve az érzéke, a minek megmagyarázására legtöbb a tehetsége és képzettsége: irodalmunk nemzeti voltát a tösgyökeres magyar Beöthy, irodalmunk európai voltát a származásra és nevelkedésre nézve jórészt nyugati Reidl.

De a két szerzőnek nemcsak a mult fejtegetésében van igaza, hanem mikor levonják a következtetést a jelenre nézve és tanácsosal szólnak a jövőnek. — Pedig itt is merőben mást hirdet az egyik, mint a másik. Beöthy, a ki magyarságunkat fejtegette, Európához, az egész művelt emberiséghez fordul és magyarönrézzettel, sőt büszkeséggel követel elismerést és megbecsülést a mi szerény irodalmunknak. Európa tulajdonkép a magyar nemzetnek, a magyar fegyvernek, tartozik hálaival és köszönettel a művelődés határvidékének százados teljesítéséért, de Beöthy a hálát és köszönetet a magyar irodalomnak vindikálja, mert a nemzetet ez tartta fenn, ez tette képessé európai hivatására.

Ellenben Reidl, a ki végig vezetett bennünket az urópai nagy kulturális áramlatokon, csak hozzánk szól, csak nekünk ad tanácsot. — „Tanuljunk — ugymond mentől többet a külföldtől, mert a mai európai művelődés óriás erejű áramlatával szemben csak ezen egy módon biztosíthatjuk és fejleszthetjük nemzeti önálló osztályrészünket.“

Jogos kijelentés a Beöthyé, böles tanács a Reidlé. — Becsüljük és a külfölddel is becsültesük meg irodalmunk magyarságát, de ne vonjuk ki sohasem szellemi fejlődésünket az európai kultúra közösségéből. — Im ezt mutatja, ezt tanítja a magyar irodalomnak milleniumi kettős kistükré.

Irodalom.

Uj könyvek. Chegaraynak, az európai hírv szinpadokat uraló spanyol drámáinak nálunk is szinre került hatásos drámáját Marianát hozza az Olcsó könyvtár legújabb (372) száma. A dráma nagy költői értékét már szinre kerültek is elismerték kritikussai. A szenvedély hatalmas ereje szólal meg alakjaikban, érdekesen, szinte izgatón lefolyó je-

leneteiben. Az érzések ellenállhatatlanul ragadnak magukal s nem tudjuk mit csodáljunk jobban: a nagy drámai erőt, melylyel az író fölépítette cselekvényét, vagy párbeszédeinek finom, kifejező voltát-e? A modern társadalom nagy problémái mozgó alakjai az ő drámáinak egy-egy hatalmas szenvedély megragadó rajzában. Dha a szinpadon látva ellenálhatlan erővel vonzanak, olvaszán, még jobban élvezzük. Teljes lesz a mű értéke előttünk akkor, ha mielőtt szinpadon látjuk, elolvassuk. A magyar fordítás, mely Szalai Emil munkája, teljesen rászolgál a dicsőre. Jól folyó magyarságában igaz értékökben érvényesülnek a mű költői szépségei. A csinos formájú könyv ára 30 kr.

Gaal Mózes. Berni Detre, az Amelungok hőse. Gaal a magyar irodalom egyik legjobb mesemondója. Tiszta, erőteljes magyarságában a népmesék naiv bája hat ránk, az az őserő, mely a magyar nép meséit fajunk körévé teszi. Az Amelung-mondta a Nibelungokkal együtt a németek legszebb nemzeti mondája. Hatalm s, nagy hősök tettei, melyek nemcsak a fiatal sziveket vonzzák, hanem a nagyok lelkét is fölfrissítik. Tavaly ugyancsak tőle jelent meg a Nibelung-éposz átdolgozása s most a hozzánk közelebb esőt Berni Detré-ről szóló mondát alakította igazi művészzellett át. Itt már összeszövődnek a hun-magyar mondák szálai a germán mondával a pogány lovagvilág legrokonszenvesebb hőse körül. Kusza, szövevényes szálai a mondának itt egységes képekké szövődnek a szépséges epizódok során, melyek mellett csinos képek teszik szinesebbé az olvasó képzelmet. Érdekes e könyvecske nemcsak meséje szépségeért; de haszonnal forgatható minden művelt embernek különösen manapság, mikor a Wagner-operák divatja a germán lovagvilág ismeretét is szükségessé teszi. A Franklin-Társulat nyomdájából kikerült könyv a Vasárnapi Könyvtár tetszetős alakjában jelent meg és ára 20 kr.

Verné Gyula újabb munkáiból most jelent meg az 56-62 füzet. Az első háromban befejeződik a Robinsonok iskolája, a többiekben Utazás a föld központja felé kezdődik. Verne a világirodalom egyik legérdekesebb regényírója. Munkái a legragyogóbb fantázia szülőit, de ebben a szerzővel való elkalandozásban észrevétlenül tanulunk, tudásunk gyarapodik. Mert bármennyire véljük is a tiszta képzelet alkotásainak, mindenkor megvan regényeinek tudományos alapja is. Uj világok, új emberek tárulnak föl előttünk; a modern technika hatalmas haladásának egész történetét megismerjük bennök. S történetei bármennyire is álljanak a tudomány realis alapján, untatókká sohasem válnak. A magyar fordítás sem külső kiállításban, sem az eredeti szindus stílusában nem marad mögötte az eredetinek. A tarka cselekvényt kitűnő francia mesterek illusztrációi szinezik ki, hogy pedig a fordítás tökéletességére milyen gondot fordít a kiadó-társulat, bizonyítja az, hogy régebbi fordításokat, melyek az új irodalmi nyelv fejlődésében elavultak, ujakkal, az eredeti stílusbeli szépségeit is visszaadók cseréli föl. A hozzáférhetes munkáját pedig megkönnyíti a füzetes kiadás; egy-egy regény 7-10 füzetben befejeződik s így olcsón — füzetje 20 kr. — kiki hozzájuthat a teljes Vernéhez. Mert Jules Vernének egyetlen könyvtárból sem szabad hiányoznia. A füzetek akár magánál a kiadó Franklin-Társulatnál, vagy akarmely könyvkereskedésben is megrendelhetők.

A szombati jelmez estély.

Debreczen, február 21.

Az Arany Bika disztermét zsufolásig megtöltötte az a fényes közönség, mely a jogász és tisztviselő-kör jelmez estélyén összegyűlt, hogy a napi gondoktól menten, fesztelesen és kedélyesen szórakozzék át egy éjszakát, melyet fényes nappá tett az a sok ragyogó szempár, melyekből a boldogság és a jóleső meglepedés sugárzott ki.

A diszterem ez alkalommal egy fényerdővé volt varázsoltva. A páholyok diszítése, a zenekar emelvénye mind a rendezőség farradhatatlan ügyességét dicsérte. A falak zöld

fenyővel borított alapján farsangi alakok rajzai függtek, melyeket Pálffy tanár festett lekötelező szíveséggel. Ujságírói nyelven szólva, az egész terem fényárban uszott. Igazán tündéri látvány volt az a bálterem és bizonyára igen soká megmarad az ott voltak lelkében az a szép kép, melynek mesteri színezésében a legnagyobb rész lovag Dobiecky Sándort illeti meg.

Egy bál sikeres rendezéséhez nemcsak erő, hanem szeretetreméltóság is kell. Nem elég parancsolni, hanem a szíveket is össze kell kötni az egyetértés és az egy célra törekvés aranyfonalával. Dobiecky Sándor lovagban az erő és szeretetreméltósággal még az e téren való gyakorlottság is egyesült, így tehát nagyon is érthető, ha munkája fényesen sikerült.

Jólesőleg emeljük azt ki, hogy a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége társadalmi életünk hatalmas emeltyűje. Ez az előkelő testület, melynek tagjaiban a hivatásos munka szeretete a szeretetreméltó kedélyességgel párosul és amelyben annyi az intelligencia, mint a társadalmi élet felelevenítését ezéző nemes törekvés — már több ízben megmutatta, hogy az összetartás mily kellemes órákat szerzett azoknak, kik egymást megértve, tut nem licitálva fárasztó munkájuk után az élet elevebb színében is tudnak gyönyörködni.

A rendezőbizottság ez alkalommal egy bálit tudósítót is adott ki melyből közzöljük a következő emléksorokat, annyival is inkább, mivel a betűszekrény pajzán ördöge hibákat csusztatott be a bálit tudósító szövegébe. Nevezetesen az emléksorok közt az ily kezdetű alá: Ne legyenek nek ed szívtitka id a Dobiecky Sándorné urnő Ó Nagysága neve került tévedésből, mit ezennel helyreigazítunk, amennyiben ő nem ezeket, hanem következő szép sorokat volt kegyes a szerkesztőnek küldeni:

Az élet álom . . . Hagyjuk meg az ifjúságnak ez álmat — de ne üzzük el magunktól sem azt mig csak lehet!

Mosolyogtok bohóságunkon? Hát inkább sirassátok balsorsotokat — a kedély hiányt.

Dobiecky Sándorné.

A többi emléksorok itt következnek:

Ha a világnak zaja bánt,
Keröld fel a komor magányt,
Ne felejt el magaddal vinni
Valamit e n n i és valamit i n n i.

Lasz gallner Kálmáné.

A férfinak többféle hivatása van, a nőnek csak egy . . . szeretni.

Lasz gallner Elza.

Sohase mondj valakiről rosszat, mig biztosan nem tud igaz-e? S ha meg vagy győződve róla, kérdezd meg önmagadtól, miért mondjam el.

Lasz gallner Nóra.

A hangulat az élet skálája.

Eritz Giza.

A szívnek hajnala a remény, dele a szerelem, alkonya a visszaemlékezés.

Eritz Jolán.

Mindig azt a mulatságot tartottam legkedvesebbnek, a mely után jóízűen tudtam aludni. (Nem hiszem, Szerkesztő.)

Kugler Rózi.

Ha egykor eltűnt ifjúságod örömeiből számodra már csak visszaemlékezés marad meg: a mai est emléke akkor is a megelégedés boldog mosolyát csalja ajkaidra.

Luchs Olga.

Cernaval hercege unalma rövid, fényes, álomkép; kívánom, hogy e ma esti álomkép élő szereplői szívek vágya szerint vigyék át a való életbe a boldogság ragyogó színeit, mely a szürke valót meleg fénynyel aranyozza meg.

Koncz Ákosné.

Gyöngy virág a tavasz bájos kis virága, Jelmez-bál a farsang legzsebb mulatsága.

Sárváry Adél.

Sok lány nagyon kíváncsi arra, hogy vajjon a tánczrendek milyenek lesznek. Nekem az az elvem, hogy a tánczrendnek nem a külseje, de a belseje legyen inkább kedvem szerint való.

Visky Ilona.

Azt kívánom mindnyájunknak, kivilágos viradrig jól mulassanak.

Deák Ferenczné.

„Jelmez” — első szótágja jelentsé rátek kedves leánytársak: „in hoc signo vinces”. A második takarjon mindig őszinte, vig, szerető, megbocsátó, minden szépért és jóért hevülő, aranyos jószívet, de összetéve ki ne vigyék az életbe is!

Szöllőssy Clementine.

Az a legszebb jémez, melyet a ragyogó jókedv gondol ki, a boldog ifjúság színe és az édes anyai szeretet varr meg. kívánom, hogy minden társam a maga jelmezét tudhassa a legszebbnek a mai felejthetetlen mulatságon.

Kemény Klára.

Budapest az ország fele — Dobreczen a szíve!

Uhl Ilonka.

Ha a csárdás, a kedv
Tetőfokát érte
S kapott lapot minden
Tánczos már emlékebe,
Azoknak se keljen
Rá prumerálni,
Kik az áradatban
Ugy megtudnak állni!
Mert érdem az kérem
A mai világba.
Ki rendületlenül
A helyét megállja
— S kit rendületlenül
Most is állni láttok
Ily legényről bátran
Lemondhattok . . . lányok.

Lengyel Elza.

Sokkal magasztosabb valakéért élni, mint meghalni érte.

Medgyessy Pirooska.

Az ész drága kő, mely legszebben fénylik, ha szérenségbe van foglalva.

Darvassy Ella.

Egy szép asszony tetsző: a szemnek, egy jó asszony a szívnak; amaz egy drágakő, emez egy kincs. (Napoleon I.)

Steinacker Viola.

Nem elég, hogy hü legyen a nő; ez csak kötelesség. — Legyen okos, legyen tapintatos, ezerény.

Sopronyi Katinka.

Ez alkalmi lapban megjelölt emléksorok hasonlók a bálterem parkettjén keringőző hölgyekhez. Akinek szép ruhája van, az büszkén, feszületlenül éri magát. A kevésbé csinos nem tud hová lenni a geaetől. Ne csodálják, hogy egy kissé genoirzo magamat a díszes társaságban.

Albert Lujza.

Szerkesztő ur felhívására
Csak egyet választhatok
Hogy én emléksorokat írjak
Biz ez kissé nehéz dolog.

Megmondom mi djárt miért
Nehéz ez a dolog nekem.
Mivel még egy jogász bálom
Sem voltam soha jelen.

De szentül fogadom, ha jövőre
Először bálolni megyek.
A jogász bál lesz első bálom
S csak azután . . . a többiek.

Bónis Irma.

Hígyj! Remélj! Szeress!! de nézd meg.
Kinek — Hit — Két!!

Bészler Károlyné.

Fényben uszó tánczteremben,
Boldog aki tánczra lebben,
Az is boldog, aki nézi,
Tündérvilág megígézi,
Hát még aki lelke párját
Megtalálja s együtt járják.

Jeney Böske.

Valamint a kis virág csak úgy éri el saját rendeltetését, az az csak úgy gyönyörködhet bennünket kellemes illatával és ragyogó színpompájával, sa a kertész gondos keze ápolja: úgy az embert is képezni, nevelni kell, hogy rendeltetések megfelelően tudjon, és elérje a műveltség bizonyos fokát.

Aranka.

Miként a kagyló, melynek ha kölsejét tekintjük, igénytelen, de igazgyönyört rejti magában: úgy legtöbbször az egyszerű közönséges emberek szívében is legmagasztosabb érzelmek honolnak.

Alojzia.

Az ébredő természet megtanít bennünket reményleni.

Margit.

Valamint a munkában kifáradt testet csakis a jótékony álom üditi fel: úgy a csapásokban kimerült léleknek csakis a remény adhat új erőt.

Melánia.

A legjobb férjek nem bálnak némelykor, ha a felőségük rövidlátó lenne.

Emberismerő.

A fényes közönség kilencz óra felé gyülekezett. Az egymás után érkezőket a fáradhatatlan rendezőség fogadta és vezette az **U n g e r** Gusztáv vezetése alatt álló **a n y a k ö n y v e z e t ő i** hivataltba, hol jegyzőkönyvet vettek fel az érkező nevérl és tolettjéről. A bejelentési hivatal **P á p a y** János felügyelete alatt szintén tevékeny részt vett és jól felfogott munkakörét fényesen oldotta meg.

A tánczrend, mely úgy eredetiség, mint finom izlés tekintetében a legkitűnőbb munkák egyike a **D á v i d h á z y** Kálmán műintézetéből került ki. A fehér selyembe kötött kis tánczrend egy kis levél couvertbe

volt téve, mely bélyeggel és postajelzéssel el látva minden hölgynek megczimezve adatott át. Az egész kis levelet fehér selyemzsinór kötött át egy aranyos fogantyúval. A tánczrend után az összes rendezőség nevé is lenyomatta a díszes munka tervezője.

Midőn fél tizkor a jelmezesek fényes menete a Rákóczi induló mellett bevonult, valóságos tündéri képet nyújtott a száz és száz lángtól megvilágított fény erdő. A páholysok előkelő közönsége, a különböző jelmezek, a kifogástalan frakk, klakk és lakbba öltözött urak mozgalmas képet nyújtottak.

Jelen voltak a mulatságon. **U r h ö l g y e k**: Antal Miklósné, **A r t i n o v i c s** Antalné (jelmez: elszázi menyecske) Bahunnek Sándorné, Bartók Agostonné, Balázs Ödönné, Békéssy Lászlóné, Biró Kálmáné, Bulszter Agostonné, Bereczky Lajosné R. Ilona, Berger Jenőné, Bészler Károlyné, (jelmez: spanyolnő) Boros Izidorné, Brukner Ernőné (jelmez: az álom királynője), Butykay Menyhértné, özv Buzás Elekkné, dr **B u r g e r** Péterné, Csanak Jánosné, Csanak Józsefné, Czézár Antalné, (Arad.) Coles Elekkné. Danilovics **l o v i c s** Elekkné, **D o b i e c z k y** Sándorné, (Melinda, Dobozy Edéné), Elek Lászlóné (Borsova) Eritz Ernőné, Elek Emilné (Demecser), Ifj. Farkas Antalné, Farkas Mórné, Füleky Pálné, Garzon Ödönné, Géressy Kálmáné, Györfly Aladárné, Galánffy Lajosné (H. Bözörmény.) Heppes Mihályné (Kolozsvár) Horváth Bálintné, Harsányi Istvánné, özv. Hokk Béláné, Irsay Miklósné, Igyártó Sándorné, Joó Istvánné, Jenői Györgyné, Jarmy Lászlóné (Pusztadobos), Jekelfalussy Sándorné, Kugler Mihályné, Katona Béláné (virág jelmez) Kende Zsigmondné (Istvádi, Szatmár), Kiss Áronné, Koncz Ákosné, Kolbenhayer Kálmáné, Kölcsey Sándorné, Komlósi Mihályné, Kováts Józsefné, Kóbor Kornélné, dr. Kemény Mórné, dr. Körösy Kálmáné, Kölcsey Ákosné, Kubinyi Györgyné, Kardos Lászlóné, Klappart Andrásné (Lőcs) Lasz gallner Kálmáné, (satanella-jelmez) Lesztán Adorjáné (Székelyhid), Lengyel Imréné, Mayer Emilné, Márk Endréné, Montayné, Muharossyné, Molnár Gusztávné, Mezőssy Béláné, Miklóssy Mártonné (N. Károly), Miklóssy Gyuláné, Miskolczy Jenőné, Meisels Vilmosné, Molcsányi Jánosné, Mérey Ottóné, Nabráczky Istvánné (Nádudvar), dr. Nagy Lajosné, Nagy Gyuláné, R. Nagy Endréné, (Szatmár) dr. Nagy Gáborné (Nánás), Naszády Ivánné, Nyiri ezredesné. Okolicsányi Lajosné (Kótaj) **P á l f f y** **J ó z s e f n é**, **P á p a y** **I m r é n é**, **R i k l** Gézáné, Rotschnek V. Emilné, **R ö s z l e r** Rikhardné, Szalai Józsefné, Szokolczay Jánosné, Szabó Miklósné, Sz. Szabó Józsefné, Szabó Kálmáné, Szabó Antalné, Szilágyi Imréné, Szigmeth Károlyné, Szentkirályi Tivadarné, Szögyény Jánosné, Szöllőssy Lipótné, Szepessy Antalné, **S z e p e s s y** Gizella, **S z é l l** Farkasné, Szücs Mihályné, Szép Józsefné, özv. Szikszay Istvánné, Szikszay Lajosné, Szikes Endréné, Szutor Ferenczné, (Csaprói) Sáni Béláné, Stahl Gézáné, Sesztina Lajosné, Sesztina Jenőné, Szunyogh Sándorné, Telegdyné, Tóth Béláné, Tüdős Jánosné, Unger Gusztávné, Udvarhelyi Gézáné, (Jelmez: spanyolnő) Ujházi Mária, Ujhelyi Andrásné, Varga Ferencné, Vass Antalné (rózsassinű szegű jelmez) dr. Varga Emilné (jelmez oláh-asszony) Vinnay Gézáné, Villám Jánosné, báró Györfly Katinka, (jelmez satanella) Vurmb Emilné, Végh Gyuláné, Vásárhelyi Istvánné, Visky Károlyné, Vajj Bernátné, (H. Nánás), Wolf Antalne, Wolf Jánosné, (barok jelmezben) özv. Winner Józsefné, Zádor Lajosné, Zuna Gyuláné (jelmez: ördög.)

K i s a s s z o n y o k: Antalovics Mici (jelmez: darázs.) Antal Erzsike (görög leány) Bay Ilona, Bartók Ilonka és Margit (jelmez: darázs) Bahunnek Jolán, Békéssy Bertha, Bulszter Margit, Buzás Ilonka (vadrózsa), Boezán Laura (ördög), Csáki Gizella, (jelmez: japán) Dágenfeld Anna és Mária grófnők, Draveczky Ella (Székelyhid), Dobozi Klemma, Emmerth Evelin (postagalamb), Elek Anna (Borzsova), Elek Irén (jelmez: pipacs), Eritz Gizella (nyár), Eritz Etel, Eritz Jolán (pipacs), Elek Sarolta (Demecser), Fráter Emma (Álmosd), Farkas Ilona (Szatmár), Garzon

Adrienne (rococco), Gányai Kata (Szathmár), Galánffy Ágnes, Harsányi Emma (bohóc), Heppes Szeréna (Kolozvár), Halmi Margit (rococco), Irján Etel (Nyiregyháza), Joó Irma, Jeney Erzsike, Karácsony Ottilia (rococco), Kemény Klára (pillangó), Kállay Annuska, (galamb-posta), Kovács Laura, Komlóssy Erzsike, Kőlcsey Ella, Kőlcsey Ilona, Körössi Gizella, Kóbor Gizella, (tirol leány), Kugler Gizella (sötét szegfű), Koós Ottilia, Lasz gallner Elza (zene), Lasz gallner Nóra (Lepke), Lesztyán Irma Székelyhid (galamb), Losonczy Margit (jónő), Lonorich Valéria (Makó), Luchs Margit (tirol leány), Márkus Ilona, Mayer Olga, Mazóssy Gizella és Olga (Uj-Fehértó), Mérey Ottilia (vadrózsa), Miskolczy Etel (fecske), Miklóssy nővérek, Moleányi Emma (barokk), Montay Piroška, Muharossy Irén (lepkerőzsa), Nagy Ilonka (rococco), Nagy Irma (Szathmár) Nábráczky Margit (Nádudvar), Rothschneck Róza (pierrezt), Sárvány Adél (gyöngyvirág), Steinaecker Viola, (éj királynéja), Sáska Gizella, Szakolczay nővérek (spanyol), Szabó Gizella (napraforgó), Szabó Ilonka (francia paraszt leány), Sz. Szabó Lenke, Szabó Irén, Szegheő Jolán és Elle, Széll Marianne (francia pásztor leány), Szép Gizella (pierrezt), Szigmeth Frida (kleblat), Szigmeth Irma (szászorszép), Szikszay Irén (spanyol cigány leány), Szücs Viola (czigány leány), Telegdy Szeréna, Ujhelyi Emma (ördög), Unger Aranka (kotillion), Unger Laura (csipkerőzsa), Unger Margit (pipacs), Vásárhelyi Mathild, Visky Ilona (éj királynéja), Vielovics Georgiu (szalag princezsa), Varga Irén, Wimmer Ella (chansonette), Wimmer Mariska (spanyol leány) és Wurmb Adél.

A férfiak közül maga a rendezőség is jelmezesen fogadta az érkezőket, azonkívül a következő urak jelentek meg ott jelmezben: Dóczy József (kurucz), Fráter Emil (francia dragonyos), Horváth Károly (krétai esendőr), Kohányi Gyula (udvari bolond), Kőlcsey Sándor (Bánk-bán), Kugler Antal (rococco), Lasz gallner Kálmán (drótos tót), Lasz gallner Oszkár (magyar lantos), Mark Andra (francia tüzérezredes), Mile Pál (magyar nádor), Miskolczy Lajos (rococco), Redl Szigfried (jockey), Subert Adolf (krétai arabsfőnök) és Schwartz Jenő (madarász.)

A pompásan sikerült jelmezestély sikerében kétségkívül legnagyobb érdeme a rendező bizottság ügybuzgó, fáradhatlan elnökének D o b i e c z k y Sándornak van, a ki K o l c s e y Sándor, M á r k Andra, K u g l e r Mihály alelnökök, B o c z á n Elemér titkár S z ü c s Géza és K e r p e l y Kálmán jegyzők, H a r m a t h Gergely pénztárnok, S t h á l Géza és B á r d o s Géza ellenőrök ügybuzgó segítségével már heteken keresztül lázas tevékenységgel dolgozott a jelmez-estély erkölcsi és anyagi sikerén. Fáradozásaiak siker is koronázta, a mennyiben a fényes mulatságon nem csak jól mulatott D e b r e c z e n i intelligens közönsége, hanem anyagilag is szépen gyarapította a körpénztárát.

NAPI HIREK.

Debreczen, febr. 22.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 22. —

— Boros. — Hősüljedés. — Helyenként csapadék. —

— **Személyi hír.** T h a l y Kálmán, Debreczen sz. kir. város első kerületének országgyűlési képviselője szombaton több képviselőtársával városunkba érkezik, hogy a függetlenségi párt balján jelen legyen.

— **A kölcsönös segélyező egyesület** tegnapi vasárnap d. u. S i m o n f f y Imre elnökletele alatt közgyűlést tartott a városháza nagytermében. Elnök megállapította: hogy a közgyűlésen száz tag 6301 törzsbetétet és 1570 szavazatot képviselve van jelen. Olvastatott az igazgatósági jelentés, mely igazolja hogy az új 1897-iki, vagyis XIV-ik évtársulat, ugy a tagok, mint a betétek számát tekintve az előzőket messze felülmúlja és a VIII-ik évtársulat felszámolása következtében most kivált

653 tag 4500 betéte helyébe 2250 tag lépett 14,246 betéttel. A tőke mult évihez képest jelentékenyen emelkedett. Az üzleti eredmény tisztán, minden költség levonása itun is, a törzsbetét tőke közel 6%-os kamatozásnak felel meg. A most felszámoló évtársulat pedig valósággal meglepő, mert egy-egy 20 kros betét a mult évi 73 frt 95 kr. helyett 74 frt 19 kr. összegben fog elszámoltatni, a mi még kamatos kamatot számítva is 6%-os kamatozást jelent. A nyereség 67,947 frt 20 krt tesz ki. A felszámoló bizottság tagjaiul egyhangulag, megválasztották: Áron Jenő, Kovács Mihály, Szent-Királyi Tivadar, L o v á s z János és M o l n á r F e r e n c z e t. — Egyhangulag választották meg a volt felügyelő bizottsági tagokat: Antalovics Gyulát, Handtel Vilmost és Kövy Lajost. Póttagok lettek: Vágó Andor, Koncz Elek és Steinaecker Sándor. Simonffy Imre kir. tan. polgármestert újból egyszangulag és lelkesedéssel választották be az igazgatósági tagoka, Kovács Gyula, Mihalovics István, Roehltz Arthur és Vecsey Zoltánt újból megválasztották. Az igazgatóság tagjai közül elhalt Hubar József helyére pedig Wolaffka Antalt választották be.

— **Közgyűlés.** A debreczeni gazdasági egylet tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg rendes közgyűlését a gazdasági intézet helyiségében. A közgyűlést V á c z y János elnök nyitotta meg, lendületes beszédben emlékeztetve meg a gazdasági egylet nagyhasznu és áldásos működéséről. Az elnöki megnyitótán a különböző jelentéseket olvasták fel, majd tárgyalták S t e i n f e l d Mihály nagy birtokos jelentését, ki a részéről lódíjazásra szánt alapítvány kamatait általános lótenyészési ezlokra kívánna fordítani a földművelési miniszter hozzájárulásával.

— **Honvéd örmesterek bálja.** Tegnap este tartották a debreczeni honvéd gyalog ezred örmesterei báljukat a „M a r g i t” fürdőben, melyen bálanya lady patronesse N y i r i alezredésné volt. A bálon ott voltak: J e k e l f a l u s s y tábornok, B i r ó honvédhuzárvezredes, D o b i e c z k y Sándor vasuti üzletvezető, D r a u g e n t z, D o b o s V u r m b alezredések, C s i c s e r honvédhuzárőrnagy, dr. L e m b e r g e r törzsvorost, a honvédtisztikar teljes számban. Ugyiszintén képviselve volt a mulatságon a honvédhuzár és a közöshadseregbeli tisztikar. A bál nagyon kedélyes, feszletes hangulat mellett a reggeli órákban ért véget.

— **A Csokonai körből.** A Csokonai kör, mely hivatásának magadatán áll, abban a szerencsében részesült, hogy legközelebb Szendrey János, a kiváló tudós fog ott érdekes felolvasást tartani folyó hó 26-ikán is érdekes műsor iesz bemutatva és éppen azért reméljük, hogy művelt közönségünk szép számban fogja felkeresni a felolvasó estét.

— **Két lemondás.** Két kinevezésről adtunk hírt a napokban. Az egyik a belső állatorvosi állásra vonatkozott, a melyre gróf D e g e n f e l d József főispán M é s z á r o s Antal karczagi állatorvost nevezte ki, a másik a mérnöki hivatal ut m e s t e r i állása, a melyet T ó t h Sándor nyert el. Most mindkét újonnan kinevezett lemondott állásáról. M é s z á r o s lemondásának oka az, hogy Karczag várostól megkapta a kért fizetés emelést, azonban T ó t h Sándor lemondásának oka ismeretlen s visszatétést szült, miután mintegy hatvan pályázó közül őt érte a szerencse, — hogy a kinevezést megkapja s most a kintüntetést azzal szolgálja meg, hogy a mérnöki hivatal munkássága elé újabb pályázat kihirdetése válván szükségessé — akadályt gördített.

— **A honvéd egylet közgyűlése.** A debreczeni 1848/49-iki honvéd egylet tagjai mintegy 50-en tegnap déltán 3 órakor rendkívüli közgyűlésre jöttek össze a városháza kistanács termében. — A legifjabb is köztük közeljárt a 70-ik évhez legtöbbje pedig ezen életkort meghaladta. A közgyűlést H e g e d ú s Pál elnök nyitotta meg, üdvözlőlvén az egybegyűlteket, s Bartha Mór egyleti jegyző a mult 1896-ik évi novemberben tartott közgyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel mely tudomásul vétetett. Legfontosabb része ezen jegyzőkönyvnek azon jelentés, hogy a 13 egyenruhás öreg

honvéd mult évi Októberben Kolozváron a Szabadság szobor ünnepélyes leleplezésnél meghívás folytán megjelent, de az utzás költsége az egylet szerény pénztárát egészen kiürítette. Ennek kapcsolatán tett indítvány folytán elhatározatott, hogy miután az alapszabálynk szerint az egylet tagjai tagsági díjat nem fizetnek s a szükséges kiadások fedezése csakis a társadami uton befoly adományokból eszközölhető, intézkedjék a választmány hogy az egy fentarthatására szükséges — költségvetés szerinti — szerény pénzösszeg megszeressék; megbiztatván és felhalmaztatván arra is, miszerint e czélből kérelmével elsőrendüleg Debreczen város hatóságához forduljon. Elnök előterjeszti hogy szükségét látja annak, miszerint az alelnöki tisztviselői állás, még a májusban megtartandó évi rendes közgyűlés előtt betöltessék. Ezen indítvány folytán a közgyűlés á l t a l a l e l n ö k ü l egyhangulag S z e p e s s y G u s z t á v megválasztott, ki a bizalmat megköszönve, ezen állást el is fogadta. Utolsó tárgya volt a közgyűlésnek a mindíg megtartani szokott honvéd bál rendezése, melyet most Némethi József, Höflinger N., Nagy József és Batori Gábor egyleti tagok bizattak meg, a tánczvigalom ideje pedig márczius 12-re (Szombat) tűzetett ki. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére — elnök és jegyző mellé — Holländer Gyula és Propper Mór kiküldetvén, a gyűlés d. u. 5 órakor feloszlott.

— **Komjáthy M.-Szigeten.** A máramaros-szigeti szinügyi bizottság szombaton döntött a szinkör ggyében s a szavazás eredménye az lett, hogy K o m j á t h y János és M a k ó Lajos négy-négy szavazatot kaptak s miután szavazat egyenlő volt a színház sorsát Várady Gábor el, a ki Komjáthy mellett foglalt állást. A közhangulatból ítélve, a legközelebb tartandó közgyűlés Komjáthynak adja oda a színházat.

— **Hymen hírek.** Boldizsár András és neje Jedlovzsky Rózsa leányát J o l á n t, dr. Boldizsár Kálmán iparhatósági kapitány testvérhugát, tegnap déltán jegyezte el N ó g r á d y Lajos, magyar államvasuti tisztviselő a debreczeni üzletvezetőségél. Az eljegyzés a legszűkebb családi körben tartott meg. — Ifj. C s ó k a Sámuel, Debreczen sz. kir. város aljegyzője, társadalmi életünk szeretetreméltó tagja, — mint örömmel vettük — eljegyezte özv. P é t e r Pálné urnő műveltlekü leányát, Margitot. Legyen áldás és boldogság a megköntendő örök frigyen. — D ö m s ö d i Kálmán polgármesteri iktató eljegyezte S z e n t p é t e r i Ilonkát Szatmárról.

— **Öngyilkos vasutas.** Ilyen ezimmi lapunk szombati számában, hogy K a r d o s Kálmán vasutas, hivatal főnöke üldözése elől menekült a halálba. Hicünk e passzusa téves információkon alapult, a mennyiben K a r d o s Kálmán öngyilkosságának oka az volt, hogy a távirda vizsgán nem volt képes megfelelni az előirt követelményeknek s megbukott. A bukás keserítette el annyira, hogy öngyilkossá lett. Hivatal főnökével soha semmi féle összeütközése sem volt.

— **A mai sertesvásár.** A mai sertesvásár végre kitűnően sikerült, a mely ugyszólván váratlanul jött, miután a vidéken számos községben érvényben van még mindig a serteszárlat. Nagy volt az egész délelőtt folyamán az érdeklődés. A felhajtás reményen felül nagy volt, de minden tekintetben megfelelő volt a kereslet is s különösen a sovány sertes ára emelkedett erősen. Ez alkalommal egy kis figyelmeztetést óhajtanának serés tartó gazdánk figyelmébe ajánlani, hogy idegen miskarolókat ne engedjenek be magukhoz, miután ezek huzcolják be a legkönyebben a sertesvést.

— **Szöllőtelepítési előadás.** Szabó Lajos, nyug. vinezellér igazgató f. év. márczius 2-dikán d. u. 5 órakor a városház nagytanács-termében folytatja szöllőszeti szakelőadását. A mult alkalommal ugyanis annyian érdeklődtek a sok tudással és dus tapasztalattal előadott szép dolgokon, hogy általánossá vált azon óhajtas, miszerint az előadó folytassa azok előadását. Melogen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe a sok haszonnal járó szakelőadást.

Vidék.

— **Elhunyt ref. lelkész.** Nagy Dániel komádi ev. ref. lelkész, ki mult évben ünnepelte 50 éves jubileumát tegnap délelőtt 77 éves korában jobb létre szenderült. A közszeregetben levő lelkész 40 év óta tölti be a komádi lelkészi állást. Halála váratlanul jött, a mennyiben — dacára nagy korának — még a napokban látogatást is tett. Temetését, mely f. hó 21-én volt, az egyház rendezte. Haláláról egy a megboldogult családja, mint a ref. egyház külön gyászjelentést adtak ki.

— **Kesztyű dobás.** Szent-Jobbról írja tudósítónk, hogy az ottani gépész, kit Nyakas Imrének hívnak, nagyobb hajlandóságot tanusít a lovagkodásra, mint az adófizetésre. — Az adó nem fizetésének lón következménye, hogy Nyakas uram holmiját lefoglalták, a mi felett a lovagias gépész nagy haragra lobbant. Különösen nehezelt a jegyzőre. Ezzel akarta lovagias uton elintézni az ügyét. A jegyző éppen egy másik helyen végezte a foglalás művét, mikor Nyakas Imre igazi lovag módra megjelent és odavágta a jegyző lábai elé a kesztyűjét. Nyugodtan várta hogy a jegyző, ha szintén lovag, felemelje a kesztyűt és azt mondja:

— Uram rendelkezésére állok.

A jegyző azonban nem vette észre a lábainál heverő lyukas kesztyűt, mire azután a gépész éppenséggel nem lovagias kifejezések kíséretében szólította fel a jegyzőt:

— Hát vágja vissza, ha van hozzá bátorsága.

Mikor a jegyző e felszólításnak sem engedett, Nyakas uram segédekét keresett a faluban. A megzalogottak közül akadt volna is néhány kik valami ártatlanabb ütőszerszámmal segédkeztek volna, de a pisztoly gyilkos szerszámahoz nem lehetett találni segédet Szent-Jobbról. Így azután elmaradt a párba, most azonban a jegyző nem tekinti befejezettnek az ügyet.

— **Katonaszerelem kauzió nélkül.** Ungvárt mély részvételt keltett két fiatal teremésnek a szomorú halála, a kik tegnapelőtti öngyilkosságot követtek el. — Marsó Endre ungvári honvédhadnagy az egyik áldozat. — Tegnapelőtti egy szék fiatal leány érkezett hozzá a kedvese, a kit csak azért nem vezethetett oltár elé, mert hiányzott a kauziója. — A délután együtt töltötték a hadnagy garzonlakásán este pedig szíven lökték magukat. A szomszédok, a kik a lövések dőrejeire berrantak, Marsó szobájában már csak két halottat találtak.

Külömfélék.

+ **Leányszöktető miniszter.** Románia fővárosában, mostanában esinos botrányról beszélnek, amely Bukarest legelőkelőbb köreiben történt. A napokbántörtént, hogy C. L. nagybirtokos, a jalonczai kerület országgyűlési képviselője nejevel és szépségéről híres leányával az irók báljára ment, amely a színházban gyűjtötte össze Bukarest szépeit és előkelőségeit. A bálterem csillogó sürgés-forgásában egyszerre csak azon vették észre, hogy bájos gyermekük eltűnt: tánczosa S. G. egy elegáns román ifju egyszerűen kikeringőzött vele a teremből. Persze hogy a szülők nagy riadalmat csaptak, mert a bálteremben még az is szenzációt okoz, ha egy gyémántos ékszer elvesz; hát még mikor a bál szépség tűnik el, gyémántos ékszerekkel egyetemben. A szülők gyanuba vették Stoiescu Konstantin külügyminisztert is, hogy segített a leányukat megszöktetni. Az apa dühösen rontott a miniszter lakására, s fegyverekkel a kezében vontta őt felelősségre, amire a miniszter ur úgy megjed, hogy az ablakon keresztül oldott kerekét. A képviselő ezután a rendőrségre sietett, majd a törvényszéknél is följelentést tett a leányszöktető gavallér és bűnsége, a külügyminiszter ellen. Sőt ezzel sem elégszik meg, hanem audienciát kér a királytól és előterjesztést tesz neki, hogy külügyminisztere nem annyira a keleti bonyodal-makkal foglalkozik, hanem olyan dolgokba ártja magát, amik mégsem tartoznak egészen a tárczája körébe.

+ **Rablógyilkosság Szentesen.** A szentesi szőlőkben szerdán éjjel rablógyilkosság történt, melynek áldozata Dékán Józsefné, született Csányi Mária, egy egészen fiatal menyecske, a ki édes anyjával, özv. Csányi Józsefnével lakott kin a szőlőkben levő házikójukban. A rendőrség a szomszédok vallomása alapján, még aznap letartóztatta a gyilkost, Molnár Sándor 22 éves helynéküli cselédlegényt, a ki hosszas tagadás után végre beismerte tettét. Elmondta, hogy sokat járt Csányiné házához. Tudta, hogy a „soblót”-ban pénz van. A gyilkosság napján, zsebre-vágta töltött revolverét, a mit azelőtt egy héttel vett este tíz óra tájban, egy feszítő ruddal elment Csányiné házához. A feszítő ruddal a kamara ablakának rácsát kifeszítette, s bemászott a kamarába. A kamarán keresztül a konyhába s onnan esztelenül a szobába hatolt, a hol Csányiné leányával mélyen aludtak. Egyenest a „soblót”-nak tartott, a fiókját kinyitotta s elkezdett a pénz után kutatni. A zöreje Csányiné fölébredt s midőn a holdvilág-sütötte szobában egy alakot látott a szekrényben motozni, ijedten kiáltott fel:

— Jaj istenem! Valami ember van itt!
A kiáltásra egy revolver lövés dördült el. Az elvetemült ember úgy vaktában, a hang irányában elsütötte fegyverét. A golyó a dunnát lukasztotta keresztül, az öreg asszonyt azonban nem találta. Erre Csányiné felugrott s a gyilkossal kétségbeesett dulakodásba kezdett.

A fiatal menyecskének sikerült kirohanni s a legközelebbi sarokig futni. A gyilkos, attól való félelmében, hogy a menyecske felismerte s el fogja árulni, hátulról lelőtte sietve elmenekült. Az előjött szomszédok Dékán Józsefnét a földön fekvő, vérben boritva, már halva találták. Az öreg asszony, kit a gyilkos sokáig fojtogatott, életben van, de állapota aggasztó.

+ **A volapük konkurrensé.** Német tudós találta föl a volapüköt, a nemzetközi nyelvet, amelyet a világ akkor fog majd használni, ha bekövetkezik az egy akol és egy pásztor utópiája. Az angol büszkeség az ellen persze tiltakozik, hogy német ember érdeme legyen a világnyelv kitalálása; s ezért most egy angol tanár a volapük konkurrenséül Albion nyelvét-hozza javaslatba. A tanár előadásokat tartott Londonban, amelyeken megindokoltaz az ajánlatát azzal, hogy az angol nyelvet már ugyis 120 millió ember beszéli a földkerekségben, elterjedése tehát a legkönynyebben menne végbe. A londoni tudós agitációja visszhangra is talál, mert egy alsó-ausztriai tanár most új angol nyelvet talált föl, ami még inkább megkönnyitené az angol nyelv világnyelvvé válását. Az angolnak tudvalevőleg igen nehézkes az ortográfiája amin az osztrák liguisa most czelszerűen segít, kiküszöbölve a nyelv minden olyan betűt, amit ki nem mondanak. Az angolnak kétezer dialektusa van, de új nyelvet valamennyi a legnagyobb könyvedséggel tanulhatja meg. Az új világnyelv csupa egytagu szavakból áll, akár a kínai s a grammatikája is lehetőleg egyszerűsítve van.

+ **Dreyfus öngyilkossági kísérletetel.** A Guyanába deportált Dreyfus legutóbb kétszer egymásután követett el öngyilkossági kísérletet. Most nagyon szigorú felügyelet alatt áll s napi sétája után az ágyhoz kötik. Előbbi felügyelőjét elboesátották, mert közvetítette Dreyfus leveleit családjával.

Közönség köréből.

— **Nyilvános nyugtázás.** A debreczeni jó-tékony nőgyelet árvaházára begyűlt adakozások. Tóth Béláné gyógszerészné és Szabó Miklósné urnők ivén: Szegheóné 1 frt, Ujházy Mari 1 frt, özv. Dr. Tihanyiné 2 frt, Faller Gyuláné 1 frt, Kassanyitzky Endréné 2 frt, Schager 20 kr, Dr. Weisz Bernátné 2 frt, Gáll Ferenczné 50 kr, Schvarezné 50 kr, özv. Dr. Kain Albertné 1 frt, Verhauser Károly 40 kr, Rosenberg Józsefné 1 frt, Losonczy Almosné 1 frt, Rosin-gerné 1 frt, Weisz Lévyne 1 frt, Széll Farkasné 2 frt, Ritter v. Schmidt 1 frt, Kornis

Ferenczné 2 frt, Tóth István 2 frt, Jármy Józsefné 1 frt, Teply Ignáczné 1 frt, Kerekes Géza 1 frt, N. N. 50 kr, N. N. 1 frt, Bergerné 50 kr, Zábrazky 2 frt, Boros Sándorné 1 frt, N. N. 50 kr, Szabó Mihály 2 frt, Láber Mihályné 1 frt, Bóczán E. 1 frt, Basa G. né 1 frt, K. Tóth Kálmánné 2 frt, Tóth Sándorné 50 kr, Brucknerné. Rásó Gyuláné, Stern Péter 1—1 frt, Csanak Jánosné, Burnach V., dr. Bakonyi Samu, Dobieckyné, Pünköstyne, Igyártó Sándorné, Wurmbné 2—2 frt, Uldassy Antalné, özv. Klobusitzky Istvánné, Csóka Sámuelné, Hegedűsné, Hartsteimné, özv. Szabó B. né, Csata Gyuláné, Westerné, Kuglérné, Lusztig Károlyné, Kovács Gábor Taffler Ignátné, Nánassy Miklósné, Fisch Ignátné, Veszprémyné 1—1 frt, Stark Mártonné, Király János, N. N., N. N. 50—50 kr, Papp 30 kr, Csanak József 5 frt, Sesztina Jenőné 2 frt, Suhajda Józsefné 1 frt, Terényi 30 kr, Serli Ede 50 kr, Kun Józsefné Kálnai Lipót 1—1 frt, Benes Gyul 30 kr, Mocsary Lajos 50 kr, Doszpoly János 1 frt, Tarbay József 50 kr, Kiss Lajos 1 frt, Benyáts Emil, Schönberger 2—2 frt, Györffy Aladár, ifj Pájer József Mayering Gyula 1—1 frt, Rost Lipót 2 frt, László Albert 2 frt, özv. Szikszay Józsefné 10 frt, Blattner Gyula Des Combes Henrikné 1—1 frt.

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Nagy Gáborné Molnár Ida 1423. sorszámú házat ondódi földjével együtt megveszik Posta Péter és neje Király Erzsébet valamint Király András és neje Bácsi Sára [b.-ujvárosi lakosok 5500 frtért.

2. Békéssy András megveszi özv. Kulolka Ferenczné Ottó Erzsébet 395 □ öl területű homok-kerti szőlőjét a rajta levő házzal együtt 1700 frtért.

3. Tóth Józsefné Boros Jolán 2540. sorszámú házának s Debreczenben levő összes ingatlanainak fele részét 10.000 forint becsértékben elajándékozza férjének, Tóth Józsefnek.

4. Török Andrásné Lovas Sára, Albert Istvánné Török Juliánna és Török Lajos eladják nagy-uj-utca 1599. sorszámú házukat a debreczeni izraelita statusquo hitközségnek 400 frtért.

5. Idősebb Pájer József sesta-kerti szőlőjét megveszi ifj Pájer József 2000 frtért.

6. Maurer Emil elajándékozza 1839. népsorszámú házának és ondódi földjének fele részét 500 frt értékben neje szül. Szücs Zsuzsánnának.

7. Blaskovics Mihály 284³/₄ □ öl területű tóczós-kerti szőlőjét megveszik Ilyés Lajos és neje Kiss Zsuzsánná 500 frtért.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, február 21.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Készaru 7¹/₂ krral magasabb.

Oszti buza	—
Tavaszi buza	7.94—7.95.
Oszti rozs	—
Tavaszi rozs	6.61—6.63.
Oszti zab	—
Tavaszi zab	6.07—6.08.
Tengeri uj	3.87—3.89.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1897. február 21.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 400 klgon felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 400 kgr. sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páron — 320 klgon felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat közép (páronkint 251 320 klg. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pá-

ronkint 280 klgron felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr. sulyból) —44 krt —45 krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban —43 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) —51 krtól 52 — krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) —49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi február hó 18. napján volt készletben: 7544 darab 1897. évi február hó 19. napján felhajtott 933 drb 1897. február hó 19. napján elszállított 364 drb. 1897. febr. hó 19. napjára maradt készletben 8113 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Musztafa szőnyege.

— Bosnyák novella. —

Irta: Jorics Vinko.

(Folytatás.)

IV.

Musztafa pedig kirohant az utcára és futott, hogy ismerősei félve kikerülték és az utcákon játszó gyermekek félve szaladtak előle. Rohant a Miljaka patak felé le a hegyoldalra oda, a hol Emina apjának a háza volt.

Emina apja épp akkor tért haza a fiaival a csarsijáról, mikor Musztafa az udvarra törtetett. A nyílt udvaron a cselédek előtt ordítani kezdte Musztafa azt a gyalázatot, melyet Emina elkövetett és kikiáltá, hogy viszküldi az asszonyt ide a házhoz.

Emina apját feldühödtették Musztafa kiáltásai.

— Gazember! — kiáltá — ez hát a hála a miért odaadtam neked a lányomat. Pusztítson el a mérges kigyó, hogy így hirbe hozod a lányomat. Ide fiam! Verjétek be ennek a kutyalelkűnek a fejét. Buszjátok meg a testvéretek szégyenét és az én ősz fejem gyalázatát.

Musztafa volt olyan okos, hogy ne várja be, míg rá támadnak Emina fivérei. Kifutott az udvarból és Jusszufhoz rohant, hogy számadásrú vonja és véres boszut álljon.

Jusszuf házában azt mondta neki, hogy Jusszuf Herczegovinába utazott s csak néhány nap múlva fog visszatérni.

Tehát várnia kellett Musztafának néhány napig a boszúval.

Hazament. Az udvart üresen lelte. Emina már eltávozott, hogy visszatérjen az atyai házába. Csak Janja ült a felső emelet legalsó lépcsőjén és a fejét kezeire támasztotta, mert neki a Musztafa ökölcsepása. A kis leánytól azután Musztafa mihamar megtudta, hogy egy öreg asszony látogatta meg titkon Eminát. Hogy ki volt ez az öreg asszony, azt Janja nem tudta megmondani, vagy nem tartotta észszerűnek bevallani e dühöngő ember előtt. Musztafa a kapuig vezette a lánykát és meghagyta neki, menjen haza szülőihez.

Maga pedig bement a kertbe a füre vetette magát és zokogott vesztett boldogsága miatt.

V.

Éj van. Az ujhöld tetején vonul el épen. A mennyboltozaton nincs csak egy felhőske sem. A Trebeviacs-hegy oldalról szerelmi és hősi dalok csendülnek guzslicza vagy tambura hangjától kísérve. A minarétek ormóit a holnapi ünnep miatt színes lámpák ékítik. A bokrokban csalogányok zengenek, a Miljaka patak partjairól, hol katonák és hivatalnokok mulatoznak, katonazene hangjait terjeszti a szellő az egész városban. Szaggatott akkordok a szegény Musztafához is eljutnak, a ki még mindig ott fekszik a kertje fűzén és sir keservesen. Neki nem ragyog a hold, az ő szívét nem vidítják fel e dalok, se zene. A házatája, melyben a boldogság tanýázott, oly néma, elhagyatott, mint az el-kárhözott lelke rompalotája. S Musztafa nem mer belépni a házába, mert fél, hogy az emlékek kiüldözik onnan.

VI.

A hajnal ott leli Musztafát lekuporodva a legalsó lépcsőfokon, melyeken tegnap Janja ült Musztafa is kezébe hajtja fejét, melyben sehogyse tudnak rendeződni a gondolatok.

Nem megy ma a csarsijába; akkor se menne, ha nem volna ünnep. Nem akar embereket látni.

A műezsinek imára hívják s a hívők a mosékba sietnek, hogy elvégezzék ünnepi imájukat és mosakodásukat. A nap mind följebb emelkedik és bepillant a Musztafa udvarába. Már fennragyog a nap az ég tetején, de Musztafa még mindig ott gubaszta a lépcsőfokon, mintha kővé vált volna.

Megnyikorog az utcára vezető faajtó. Egy fátyolozott alak lép be az udvarba. Gondosan körülnéz és lassan Musztafához közelget.

Odaáll mellé és megérinti vállát. Musztafa mintegy állomból riad föl és megijedt a lefátyolozott alak láttára.

— Ki vagy? Mit akarsz?

— Bocsásson meg, goszpodine, hogy itt keresem föl. Tífa a nevem, kecsületes özvegy-asszony vagyok. itt voltam tegnap a feleségednél s egy vég selymet feledtem itt. Eljöttem érte. Nem az enyém, hanem csak úgy bizták rám.

— Jer velem!

És rohant fel a lépcsőkön a hárembe.

Először lépet az anna kinos jelenet óta a hárembe. Ott fekszik a földön a tört handzsár s a selyemvég.

Tífa örömben felsikoltott és odafut a szőnyeghez és felkapja. A kendője alá rejti és ki akar sietni.

De az ajtónál ott áll Musztafa.

— Hogy kerül ez a szövet az én imádkozási szőnyegembe.

Musztafa hangja fenyegető volt. Szemei is rémesen villogtak.

— Gaspodine, kiméld meg bennem az öreg asszonyt. Allahra és a paradicsom minden örömére esküszöm, hogy megmondom neked az igazat, de esküdj meg, hogy nem bántasz. Félek haragodtól, kiméld meg engem és boldog léssz, Esküdj meg Allahra, hogy sértetlenül fogom elhagyni e házat, ha már mindent elmondtam.

Musztafa kis szünet mulva esküre emelte a kezét:

— Esküszöm.

(Vége köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a a keresk. akadémia palotájában.
Nyitvanos olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6 ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika” kávéházban hetenként két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyariak.

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika” vendéglő éttermében vasárnap esteként a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királynő” vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Dajna Bandi játszanak.

A „Margit”-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4—6 óra közt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Corso” kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Szauer Sándor „Arany sas” kávéházba minden hétfőn este Dajna Bandi zenekara zeneestélyt tart.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utczai „Otthon”-ban zeneestély hetenként háromszor.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszgyár, kertészeti egylet és gózzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	30	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Sürgőnyozim: KEGYELET. TELEPHON 66. szám.

„KEGYELET”

Első debreczeni disz-temetkező intézet

Tisza-palota, Kenyér-piac.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét a mai kor igényeinek megfelelően felszerelt intézetemre felhívni, mely helyben a legrégibb; valamint azon körülményre, miszerint A. M. Beschoner esz. és kir. udvari szállító érczkoporsó gyárossal történt kedvező egyezségem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint t. vevőimnek az érczkoporsókat gyári árbán számíthatom, a mi circa 30% különbözetet az eddigi árakhoz.

Temetéseket már 10 lrtól kezdve a legdiszesebbig a legnagyobb figyelemmel rendkívül jutányosan teljesítek.

A midőn a n. é. közönségnek előforduló szomorú esetekben megtisztelő bizalmát kérem, biztosítom a legszolidabb, figyelmes, pontos és legjutányosb kiváló tisztelettel

KERNATS GYULA,

„KEGYELET” tulajdonosa, közkörház szállítója.

Báronyokoporsós temetést 70 frttól kezdve elvállalok.

Exhumálást, hulla szállítást, vidéki temetéseket a legjutányosabban elvállalok.

Ércz- és művirág-koporsók, szállagok a legmésékettebb árban.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debrecenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden	éjben
	este	12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután	4 ó. 7 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjben	8 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé)	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé)	este	8 ó. 10 p.
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	délután	4 ó. 02 p.
	(m. á. v.-től reggel	5 ó. 28 p.
	vásártérről	5 ó. 51 p.
H.-Böszörmény-Büd-	"	3 ó. 57 p.
Szt.-Mihály felé	(m. á. v. délután	4 ó. 10 p.
	vásártérről	4 ó. 10 p.
Füzes-Abony felé	(m. á. v.-től reggel	4 ó. 42 p.
	vásártérről	5 ó. — p.
Ohat-Köcs-Polgár felé	(m. á. v.-től d. u.	4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé r.	8 ó. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.

Debreczenbe érkeznek:

Budapest-Nagyvárad felől	délután	8 ó. 47 p.
"	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
"	éjben	2 ó. 40 p.
Nagyvárad P.-Ladány felől	reggel	7 ó. 40 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel	5 ó. 12 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
"	délután	12 ó. 16 p.
"	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este	6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől)	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.

Debreczenbe érkeznek:

Kassa-Miskolcz felől	este	7 ó. 50 p.
	(vásártérről reggel	8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mhály-	(m. á. v. hoz	8 ó. 17 p.
H.-Böszörményi felől	vásártérről este	6 ó. 40 p.
	(m. á. v. hoz	6 ó. 49 p.
Füzes-Abony felől vásártérről	délután	5 ó. 23 p.
Füzes-Abony felől m. á. v.-hoz	"	5 ó. 32 p.
Ohat-Köcs-Polgár felől vásártérről	reggel	7 ó. 50 p.
	(m. á. v.-hoz	8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől	r.	7 ó. 26 p.
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	8 ó. 18 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

a	délután 8 ó. 47 p.-kor	érkező sz.-v. reggel	9 ó. 40 p.
az	este 7 ó. 09 p.-kor	érkező gy. v. délután	2 ó. 15 p.
az	éjben 2 ó. 40 "	sz. v. este	7 ó. 05 p.
"	2 " 40 "	érk. sz. v. (P.-Ladányig	
"	gy. v. átszállással)	este	9 ó. 15 p.

Budapestre érkeznek:

A	reggel 8 ó. 46 d.-kor	induló gyv.	d. u. 1 ó. 50 p.
a	déli 12 ó. 36 "	sz. v.	este 8 ó. 10 p.
az	este 10 ó. 31 "	"	reggel 5 ó. 45 p.

Van szerencsém teljes tisztelettel tudatni, hogy február hó elsőtől kezdve

üveg, porcellán

és

lámpa kereskedésemet

a mai kor igényeihez képest megnagyítottam és dusan felszereltem.

Főtörekvésem a legolcsóbb árak mellett kiszolgálni.

Nagyrabecsült pártfogását és megrendeléseit kérve

kiváló tisztelettel

Mocsáry Lajos

a „BIKA“ szállodával szemben.

Köhögés,

rekedtség és elnyálgosódás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-CZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Fapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal rendelmenyért bérmetve küld

RÉTHY BÉLA gyógyszerész BEKES-CSABAN.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényenél, eszúnál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsoi.)

SZÉKSZORBULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Erzsébet-pilulát. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényesileg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

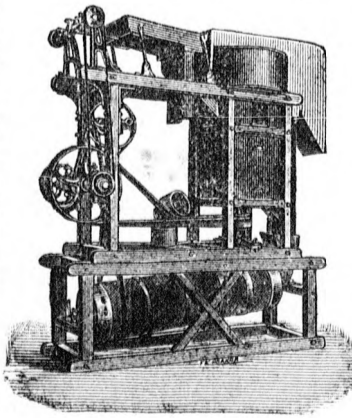
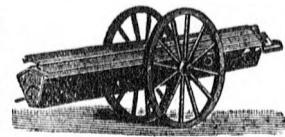
„Szent Lipóthoz“ címzett gyógyszerára

WIEN, I. Pankengasse 6

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerárában.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje KASSÁN, Vám-utca II. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jőhírnevű gépeit nevezetesen:

Sorvető-gépeket.

Szörvavető-gépeket.

Ekéket. — Boronákat. — Hengereket.

Lókapákat. — Tengeri-morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmagpörkölőket.

Borsajtókat és szőlőzúzókat, gőzgépeket

és kazánokat.

Malom berendezéseket, mint: „Progress“ gabonatisztító-gépeket, lisztosztályozó hengereket, gabona-felvonókat stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban, bizományi raktárt pedig:

SESZTINA LAJOS urnál

DEBRECZENBEN.